

PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 1 - DYDD LLUN, 19 HYDREF 2020

**COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 1 A GYNHALIWYD YN SIAMBR
Y CYNGOR, SWYDDFEYDD DINESIG, STRYD YR ANGEL, PENYBONT AR OGWR CF31
4WB DYDD LLUN, 19 HYDREF 2020, AM 14:30**

Presennol

Y Cynghorydd T Giffard – Cadeirydd

JPD Blundell	RJ Collins	M Jones	B Sedgebeer
J Gebbie	AJ Williams	KJ Watts	PA Davies
RME Stirman	TH Beedle	A Williams	KL Rowlands
SE Baldwin			

Cynrychiolwyr Cofrestredig

Rev Canon Edward Evans
Lyndsay Morris

Yr Eglwys yng Nghymru
Sector Ysgolion Uwchradd

Swyddogion:

Meryl Lawrence	Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Craffu
Rachel Pick	Swyddog Craffu
Tracy Watson	Swyddog Cymorth Craffu

7. DATGANIADAU O FUDDIANT

Datganodd y Cynghorydd T Beedle fuddiant personol yn yr eitem hon am y rhesymau canlynol:

- Llywodraethwr AALI yn Ysgol Gynradd Cwmfelin
- Llywodraethwr AALI yn Ysgol Gyfun Maesteg
- Cadeirydd Cymdeithas Llywodraethwyr Pen-y-bont ar Ogwr.

Datganodd y Cynghorydd A Williams fuddiant personol yn yr eitem hon oherwydd ei fod yn Llywodraethwr AALI yn Ysgol Gyfun Pencoed.

Datganodd y Cynghorydd JP Blundell fuddiant personol yn yr eitem hon oherwydd ei fod yn Llywodraethwr Cymunedol yn Ysgol Fabanod Cefn Glas.

Datganodd y Cynghorydd R Collins fuddiant personol yn yr eitem hon am y rhesymau canlynol:

- Llywodraethwr AALI yn Ysgol Iau Plasnewydd
- Llywodraethwr Cyngor Tref Maesteg yn Ysgol Gatholig y Santes Fair a Sant Padrig.

Datganodd y Cynghorydd R Stirman fuddiant personol yn yr eitem hon oherwydd ei bod yn Llywodraethwr AALI yn Betws a Blaengarw Federated.

Datganodd L Morris, Cynrychiolydd Cofrestredig, Sector Ysgolion Uwchradd fuddiant personol yn yr eitem hon am ei bod yn Rhiant-Llywodraethwr yn Ysgol Gyfun Maesteg.

PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 1 - DYDD LLUN, 19 HYDREF 2020

Datganodd y Cynghorydd J Gebbie fuddiant personol yn yr eitem hon am y rhesymau canlynol:

- Llywodraethwr AALI yn Ysgol Gynradd Mynydd Cynffig
- Llywodraethwr AALI yn Ysgol Gynradd Pil.

Datganodd y Cynghorydd T Giffard fuddiant personol yn yr eitem hon oherwydd ei fod yn Llywodraethwr AALI Ysgol Gynradd Tremains.

8. CADARNHAU COFNODION

PENDERFYNIAD: Bod Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Pwnc 1 dyddiedig 21 Ionawr a 3 Chwefror 2020 yn cael eu cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir yn amodol ar adlewyrchu'r mynychwyr cywir.

9. Y DIWEDDARAF AM Y FLAENRAGLEN WAITH (FWP)

Cyflwynodd yr Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Craffu y Diweddaraaf am y Flaenraglen Waith i'r Aelodau. Esboniodd ei bod wedi bod beth amser ers i'r Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu Pwnc (SOSC) gyfarfod oherwydd gohirio cyfarfod mis Mawrth oherwydd y pandemig. Cyfeiriodd at ddiben yr adroddiad yn adran 1, sef cyflwyno eitemau cychwynol arfaethedig ar gyfer Blaenraglen Waith y Pwyllgor, gofyn am gynnwys unrhyw wybodaeth yn yr eitem ar gyfer y cyfarfod nesaf a gofyn am unrhyw eitemau pellach i'w hystyried ar gyfer y Fframwaith ar gyfer gweddill y calendr cyfarfodydd.

Cyfeiriodd yr Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Craffu at Adran 3 o'r adroddiad yn nodi, er bod y pwyllgor wedi'i ohirio, y bu sefydlu Panel Adfer gyda'r nod o lunio, hysbysu a chynghori'r Cabinet ar gynllunio adferiad y Cyngor i fod yn sail i gyfnod adfer y pandemig. Roedd y Panel wedi cyfarfod 6 gwaith ac wedi clywed gan 5 set o wahoddedigion, rhwng 4 a 25 Awst 2020, ac wedi cynhyrchu argymhellion i COSC ar 7 Medi 2020, a adroddwyd ymhellach i'r Cabinet ar 15 Medi, a disgwyliar ymateb ffurfiol gan y Cabinet yn fuan. Roedd y Panel Adfer bellach yn aros i Asesiad y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus o'r Effaith ar y Gymuned ystyried y canfyddiadau, cyn dewis y maes ffocws nesaf i'w archwilio'n fanylach yn y cam nesaf.

Dywedodd fod Cyfarfod Cyfunol SOSC1 a 2 wedi'i ohirio a'i ad-drefnu ym mis Gorffennaf er mwyn i'r Pwyllgorau ystyried y cynigion ar gyfer Addysg Ôl-16 a Theithio gan Ddysgwyr a gwneud argymhellion i'r Cabinet, a gwnaed y penderfyniadau gan y Cabinet ym mis Gorffennaf a mis Medi.

Adroddodd fod cynllunio a pharatoadau ar gyfer cylch cyfarfodydd y Panel Ymchwil a Gwerthuso Cyllidebau eleni wedi dechrau ymhell cyn y cyfarfod cyntaf ar 24 Gorffennaf 2020, gyda 3 chyfarfod yn cael eu cefnogi hyd yma, a threfniadau ar y gweill ar gyfer y pedwerydd cyfarfod, a chydabu fod Aelodau o'r Pwyllgor hwn ar y BREP a'r Panel Adfer Trawsbleidiol.

Eglurodd yr Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Craffu y cytunwyd ar y Rhestr o Gyfarfodydd ar gyfer y flwyddyn ddinasol sy'n weddill yn y Cyngor Blynyddol ar 30 Medi 2020. Gan fod y Panel Adfer bellach wedi'i sefydlu, cydnabuwyd bod angen i gyfarfodydd SOSCs, wrth symud ymlaen, ganolbwyntio a bod yn strategol er mwyn osgoi dyblygu gwaith. O dan delerau Cyfansoddiad y Cyngor, rhaid i bob Pwyllgor Trosolwg a Chraffu gyhoeddi Blaenraglen Waith cyn belled ag y bo'n hysbys. Byddai Blaenraglen Waith effeithiol yn nodi'r materion yr oedd y Pwyllgor am ganolbwyntio arnynt yn ystod y flwyddyn ac yn rhoi sail resymegol glir. Byddai'r Blaenraglenni Gwaith

PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 1 - DYDD LLUN, 19 HYDREF 2020

yn parhau'n hyblyg ac yn cael eu hailystyried ym mhob cyfarfod COSC gyda mewnbwn gan bob SOSC.

Y sefyllfa bresennol yn dilyn y Cyngor Blynyddol ar 30 Medi oedd amserlennu adroddiadau statudol sefydlog i Bwyllgorau Craffu ar: y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig, Perfformiad, y Cynllun Corfforaethol, Monitro'r Gyllideb a'r Adroddiad Blynyddol Craffu. Roedd yr adroddiad Diweddariad ar y Flaenraglen Waith yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor i'w ystyried a byddai'r canlyniad yn cael ei fwydo'n ôl i COSC ar 2 Rhagfyr 2020 i bennu Blaenraglen Waith gyffredinol dros dro â ffocws.

Dywedodd wrth y Pwyllgor fod y Cyngor wedi cael gwybod ar adeg yr adroddiad y byddai'r Setliad Ariannol Llywodraeth Leol gan Lywodraeth Cymru yn hwyrach na'r disgwyl. Felly, byddai angen i Bwyllgorau Craffu ystyried craffu ar y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS) ar ôl i'r Cabinet ystyried cynigion drafft MTFS ar 19 Ionawr 2021 ac nid yn y cylch o gyfarfodydd ym mis Rhagfyr fel y bwriadwyd yn wreiddiol. O ganlyniad, byddai trefniadau'n cael eu gwneud i symud dyddiad cyfarfodydd mis Ionawr i hwyluso hyn, yn amodol ar gymeradwyaeth gan y Cyngor, a oedd yn ofynnol ar gyfer yr holl ddyddiadau cyfarfodydd sy'n cael eu symud.

Esboniodd, gan y byddai craffu ar yr MTFS yn symud yn ôl o fis Rhagfyr i fis Ionawr, y cynigiwyd y byddai'n amserol i'r Pwyllgor gael briff diweddar gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol ar effaith pandemig Covid-19 ar ardal y Gwasanaeth Addysg a Chymorth i Deuluoedd a'r ymateb gweithredol. Byddai hyn yn y cyfarfod nesaf ddydd Llun 7 Rhagfyr 2020 a gofynnwyd i'r Pwyllgor nodi unrhyw wybodaeth benodol yr hoffent ei chynnwys yn y diweddariad hwn ar gyfer eu cyfarfod nesaf.

Eglurodd yr Uwch Swyddog Gwasanaethau Democraidd – Craffu, o ran y cyfarfodydd craffu eraill ar ôl yr MTFS, y gofynnwyd i'r Pwyllgor nodi unrhyw eitemau pellach i'w hystyried ar yr Flaenraglen Waith dros dro ar gyfer gweddill y calendr dinasol o gyfarfodydd, gan ddefnyddio'r ffurflen meini prawf y cytunwyd arni ymlaen llaw. Esboniodd nad oedd yn rhaid gwneud hyn o reidrwydd yn y cyfarfod heddiw, gan fod y pwyllgor wedi cael cyfle ym mhob cyfarfod i ailedrych ar ei Flaenraglen Waith a'i diwygio a mireinio'r hyn yr hoffai ei gynnwys yn yr eitemau hynny. Gallai'r Aelodau aros tan gyfarfod nesaf y Pwyllgor i osod pynciau pellach, gan fod lle i wneud hynny a dal i ofyn am adroddiadau mewn pryd, ond mai mater i'r Pwyllgor oedd hwn.

Cyfeiriodd yr Uwch Swyddog Gwasanaethau Democraidd – Craffu at Hyfforddiant Aelodau Craffu ym mharagraff 4.8 o'r adroddiad, ac atgoffodd yr Aelodau o'r hyfforddiant a gynigir gan CLILC mewn perthynas â hyfforddiant sgiliau cwestiynu ar gyfer aelodau craffu a hyfforddiant i Gadeiryddion craffu, a ohiriwyd ym mis Ebrill oherwydd y cyfyngiadau symud cenedlaethol. Dywedodd y gallai CLILC bellach gynnig yr hyfforddiant drwy Microsoft Teams, a gyflwynwyd yn ddiweddar i'r Aelodau, ac felly cynigiwyd y dylid trefnu'r sesiynau canlynol drwy Microsoft Teams ar ddyddiadau i'w trefnu:

- Un sesiwn o Sgiliau Cwestiynu Craffu ar gyfer pob Aelod Craffu;

- Un sesiwn o Hyfforddiant Cadeiryddion Craffu ar gyfer 3 Chadeirydd Craffu, a gwahodd Cadeirydd Panel Ymchwil a Gwerthuso'r Gyllideb, Cadeirydd y Panel Adfer Trawsbleidiol a Chadeirydd Panel Craffu'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Gofynnodd y Cadeirydd i'r Aelodau a oeddent yn dymuno siarad ar y Flaenraglen Waith, a dywedodd mai'r allwedd oedd yr angen am hylifedd a hyblygrwydd yn y Flaenraglen Waith, fel y trafodwyd gyda'r Uwch Swyddog Gwasanaethau Democraidd – Swyddogion Craffu a Chraffu. Roedd yn cofio, pan oedd Blaenraglen Waith y llynedd wedi'i phennu, y bu rhai pynciau a oedd wedi codi wedi hynny, dros y flwyddyn. Er yr

PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 1 - DYDD LLUN, 19 HYDREF 2020

hoffai osod Blaenraglen Waith a chadw ato mor gaeth â phosibl, roedd angen rhywfaint o hyblygrwydd pe bai angen i'r Pwyllgor newid dyddiadau cyfarfodydd neu bynciau, o fewn cylch gwaith y Pwyllgor i wneud hynny.

Eglurodd yr Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Craffu fod rhywfaint o hyblygrwydd i symud a mireinio pynciau wrth i Adroddiad Diweddariad ar y Flaenraglen Waith gael ei ystyried gan y Pwyllgor ym mhob cyfarfod. Fodd bynnag, roedd angen i'r Cyngor gymeradwyo newidiadau i ddyddiadau cyfarfodydd. Esboniodd y byddai'n anodd cyflwyno pwnc yn rhy bell ymlaen pe bai'n arwain at ddigon o amserlenni i gomisiynu adroddiadau mewn pryd a hefyd fod angen ystyried rhai adroddiadau fel yr MTFS er mwyn bodloni'r amserlen ar gyfer pennu cyllideb y Cyngor.

Ni chafwyd unrhyw geisiadau i gynnwys gwybodaeth benodol yn yr eitem ar gyfer y cyfarfod nesaf.

Ni nodwyd unrhyw eitemau pellach i'w hystyried ar y Flaenraglen Waith ar gyfer gweddill y calendr dinasol o gyfarfodydd gan ddefnyddio'r ffurflen y cytunwyd arni, a gellid ailedrych ar hyn yn y cyfarfod nesaf.

PENDERFYNIAD:

Bod y Pwyllgor wedi cadarnhau'r eitemau cychwynnol arfaethedig ar gyfer Blaenraglen Waith y Pwyllgor a nodir ym mharagraffau 4.3 a 4.4 o'r adroddiad hwn.

10. ADRODDIAD AR ENWEBU HYRWYDDWR RHIENI CORFFORAETHOL

Cyflwynodd y Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio adroddiad, a'i ddiben oedd gofyn i'r Pwyllgor enwebu un Aelod fel ei Hyrwyddwr Rhieni Corfforaethol i gynrychioli'r Pwyllgor fel gwahoddydd i gyfarfodydd Pwyllgor y Cabinet dros Faterion Rhieni Corfforaethol.

Gwahoddodd y Cadeirydd enwebiadau o'r llawr, ac yn dilyn hynny cafwyd

PENDERFYNIAD: Bod y Cynghorydd J Gebbie yn cael ei enwebu i gynrychioli'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Pwnc 1 fel Gwahoddydd i gyfarfodydd Pwyllgor y Cabinet dros Faterion Rhieni Corfforaethol.

11. ENWEBIAD I BANEL CRAFFU'R BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS

Cyflwynodd y Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio adroddiad, a'i ddiben oedd gofyn i'r Pwyllgor enwebu un Aelod i eistedd ar Banel Craffu'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Gwahoddodd y Cadeirydd enwebiadau o'r llawr, ac yn dilyn hynny cafwyd:

PENDERFYNIAD: Bod y Cynghorydd K Watts yn cael ei enwebu fel cynrychiolydd Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Pwnc 1 i fod yn Aelod o Banel Craffu'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

12. EITEMAU BRYS

Dim.